

מערכות
מורכבות: האם
הבנתי את
הפרק?

שאלה 1: מישהו אמר כי "אדם בלי מטרה הוא כמו ספינה בלי הגה". מה גורלו של ארגון ללא מטרה ?

- א- המטרות האישיות של העובדים יאבדו גם הן;
- ב- ארגונים מתחרים שיש להם מטרה ישיגו אותה על חשבוננו;
- ג- הארגון ישרוד בכל מקרה גם אם הוא יהפוך לארגון חולה;
- ד- כל התשובות אינן נכונות.

תשובה

המטרות האישיות של העובדים יאבדו גם הן; -א

ארגונים מתחרים שיש להם מטרה ישיגו אותה על -ב
חשבוננו;

הארגון ישרוד בכל מקרה גם אם הוא יהפוך -ג
לארגון חולה;

כל התשובות אינן נכונות. -ד

שאלה 2: מהו משוב / היזון חוזר שלילי?

- א- מצב בו הארגון נתון בקיפאון ולא יכול לקבל החלטות`
- ב- משוב על דברים שליליים שנמצאו במערכת;
- ג- משוב שמייצב את המערכת על ידי מדידת הפער בין המצב הקיים לבין המצב הרצוי והמתכונן`
- ד- משוב המעדכן את תהליכי העבודה במערכת, הדורשים עדכון.

תשובה

א- מצב בו הארגון נתון בקיפאון ולא יכול לקבל החלטות`

ב- משוב על דברים שליליים שנמצאו במערכת;

ג- משוב שמייצב את המערכת על ידי מדידת הפער בין המצב הקיים לבין המצב הרצוי והמתכון.

ד- משוב המעדכן את תהליכי העבודה במערכת, הדורשים עדכון.

שאלה 3: סמן את המשפטים/ים הלא נכון/נים...

- .1 ארגונים מוקמים סביב מטרה שלשמה נבנו;
- .2 מטרה היא שלמה, רק כשיש לה היבט שלילי והיבט חיובי כאחד (שלימות הניגודים);
- .3 לתתי המערכות אין מטרות סותרות ממטרת-העל;
- .4 זו הסיבה שאין הרמוניה ואין שלום במערכת מורכבת;
- .5 על כן, מערכת מורכבת מתאפיינת בפרדוקסים.

תשובה: סמן את המשפטים/ים הלא נכון/נים...

- .1 ארגונים מוקמים סביב מטרה שלשמה נבנו;
- .2 מטרה היא שלמה, רק כשיש לה היבט שלילי והיבט חיובי כאחד (שלימות הניגודים);
- .3 לתתי המערכות אין מטרות סותרות ממטרת-
העל;
- .4 זו הסיבה שאין הרמוניה ואין שלום במערכת מורכבת;
- .5 על כן, מערכת מורכבת מתאפיינת בפרדוקסים.

שאלה 4: סמן את התשובה הנכונה

- .1 כשלצד אחד אין מטרה ולשני יש, הוא משיג אותה על חשבוננו.
- .2 מטרה היא שלמה, רק כשיש לה היבט שלילי והיבט חיובי כאחד.
- .3 לתתי מערכות יש 'מטרות' הסותרות, לעיתים, את מטרת "מערכת האם"
- .4 תשובות 1-2 נכונות.
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

תשובה

- .1 כשלצד אחד אין מטרה ולשני יש, הוא משיג אותה על חשבוננו.
- .2 מטרה היא שלמה, רק כשיש לה היבט שלילי והיבט חיובי כאחד.
- .3 לתתי מערכות יש 'מטרות' הסותרות, לעיתים, את מטרת "מערכת האם"
- .4 תשובות 1-2 נכונות.
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 5: סמן את המשפטים הלא נכון/נים...

- .1 המטרות של תתי המערכות דומיננטיות יותר בטווח הקצר ממטרת העל.
- .2 ניתן להסביר מדוע ניתן להשיג הרמוניה ושלום **עולמי** בעזרת תורת המערכות המורכבות.
- .3 מערכת מורכבת שורדת ומתפתחת באמצעות המתח מתמיד בין מרכיביה.
- .4 שלום יהיה תמיד מצב זמני של סטטוס קוו עד שישתנו התנאים...

תשובה: סמן את המשפטים הלא נכון/נים...

- .1 המטרות של תתי המערכות דומיננטיות יותר בטווח הקצר ממטרת העל.
- .2 ניתן להסביר מדוע ניתן להשיג הרמוניה ושלוש עולמי בעזרת תורת המערכות המורכבות.
- .3 מערכת מורכבת שורדת ומתפתחת באמצעות המתח מתמיד בין מרכיביה.
- .4 שלום יהיה תמיד מצב זמני של סטטוס קוו עד שישתנו התנאים...

שאלה 6: סמן את המשפטים/ים הלא נכון/נים...

- .1 הרמוניה מחזקת מערכת מורכבת ומגבירה את יכולתה להתמודד עם אתרים.
- .2 "הסביבה המשימתית" מהווה זירת מאבק דינאמית על כוח והשפעה בין מערכות ופרטים הפועלים בה.
- .3 חלוקת העוצמה היא סוגיה קריטית במערכת מורכבת.
- .4 עוצמה היא הכוח שמניע ארגונים.

תשובה: סמן את המשפטים/ים הלא נכון/נים...

1. הרמוניה מחזקת מערכת מורכבת ומגבירה את יכולתה להתמודד עם אתגרים.
2. "הסביבה המשימתית" מהווה זירת מאבק דינאמית על כוח והשפעה בין מערכות ופרטים הפועלים בה.
3. חלוקת העוצמה היא סוגיה קריטית במערכת מורכבת.
4. עוצמה היא הכוח שמניע ארגונים.

שאלה 7: שלימות הניגודים היא מצב שבו: (סמן את התשובה הנכונה)

1. הניגודים מגדירים האחד את רעהו ויוצרים שלימות אחת.
2. על כן, מערכת מורכבת יוצרת פרדוקסים.
3. הפרדוקסים מסתיימים, בדרך כלל, בהיפוכה של הפעולה הקודמת (למשל, הצלחה – כישלון).
4. תשובות 1-2 נכונות.
5. תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 7: שלימות הניגודים היא מצב שבו:

1. הניגודים מגדירים האחד את רעהו ויוצרים שלימות אחת.
2. על כן, מערכת מורכבת יוצרת פרדוקסים.
3. הפרדוקסים מסתיימים, בדרך כלל, בהיפוכה של הפעולה הקודמת (למשל, הצלחה – כישלון).
4. תשובות 1-2 נכונות.
5. תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 8: סמן את המשפטים הלא נכון/נים...

1. ניגודים ופרדוקסים מזיקים למערכת מורכבת.
2. רשתות הן הדרך הטובה ביותר לבטא מורכבות.
3. רשת מאופיינת בתלות ההדדית (יחסי גומלין) בין מרכיביה.
4. 'קשרי גומלין' הם המפתח בהתהוויות ובהתארגנויות של 'מערכת מורכבת', ודרכם ניתן לדעת על הארגון כמעט הכל

תשובה: סמן את המשפטים הלא נכון/נים...

1. ניגודים ופרדוקסים מזיקים למערכת מורכבת.
2. רשתות הן הדרך הטובה ביותר לבטא מורכבות.
3. רשת מאופיינת בתלות ההדדית (יחסי גומלין) בין מרכיביה.
4. 'קשרי גומלין' הם המפתח בהתהוויות ובהתארגנויות של 'מערכת מורכבת', ודרכם ניתן לדעת על הארגון כמעט הכל

שאלה 9: סמן את התשובה הנכונה

1. עבור הארגון, שיתוף הפעולה קריטי לפרודוקטיביות הארגונית.
2. עבור העובדים והמנהלים, שיתוף פעולה הוא רק אסטרטגיה.
3. קשרי הגומלין יכולים לשנות לחלוטין את אופייה של מערכת מורכבת.
4. תשובות 1-2 נכונות.
5. תשובות 1, 2, 3 נכונות.

תשובה

- .1 עבור הארגון, שיתוף הפעולה קריטי לפרודוקטיביות הארגונית.
- .2 עבור העובדים והמנהלים, שיתוף פעולה הוא רק אסטרטגיה.
- .3 קשרי הגומלין יכולים לשנות לחלוטין את אופייה של מערכת מורכבת.
- .4 תשובות 1-2 נכונות.
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 10: סמן את התשובה הלא נכונה

1. מרכיבי המערכת מכונים 'סוכנים עצמאיים', כי לכל אחד מהם מספר דרגות חופש, וכל אחד יכול להפתיע.
2. מערכות ממוחשבות, מקיימות אינטראקציה עם עובדים, הופכות לדמויות מפתח ומתחרות על עוצמה בארגונים!
3. מערכות מורכבות בטבע ובארגונים **שונות** באופן מהותי.
4. כל מערכת היא חלק ממערכת גדולה יותר.

תשובה: סמן את המשפטים הלא נכון/נים...

1. מרכיבי המערכת מכונים 'סוכנים עצמאיים', כי לכל אחד מהם מספר דרגות חופש, וכל אחד יכול להפתיע.
2. מערכות ממוחשבות, מקיימות אינטראקציה עם עובדים, הופכות לדמויות מפתח ומתחרות על עוצמה בארגונים!
3. מערכות מורכבות בטבע ובארגונים שונות באופן מהותי.
4. כל מערכת היא חלק ממערכת גדולה יותר.

שאלה 11: סמן את התשובה הנכונה

1. יש תמיד מעבר חומר ואינפורמציה בין מערכת מורכבת, לבין 'סביבתה המשימתית'.
2. רק למספר גורמים מועט יש השפעה משמעותית על המערכת בזמן נתון, וכל היתר כמעט ואינם משפיעים עליה.
3. לכן, בכל פתרון בעיה ניתן להתמקד ב- 2-3 הגורמים המשפיעים באמת. אבל, יש להיות ערניים לאפשרות של טעות!
4. תשובות 1-2 נכונות.
5. תשובות 1, 2, 3 נכונות.

תשובה

- .1 יש תמיד מעבר חומר ואינפורמציה בין מערכת מורכבת, לבין 'סביבתה המשימתית'.
- .2 רק למספר גורמים מועט יש השפעה משמעותית על המערכת בזמן נתון, וכל היתר כמעט ואינם משפיעים עליה.
- .3 לכן, בכל פתרון בעיה ניתן להתמקד ב- 2-3 הגורמים המשפיעים באמת. אבל, יש להיות ערניים לאפשרות של טעות!
תשובות 1-2 נכונות.
- .4 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 12: סמן את התשובה הנכונה

1. אנשים, בדרך כלל, תופסים כמציאות רק מה שהם רואים מול עיניהם, ולא את המצב האמיתי על הסיכונים שבו...
2. לעולם לא יצליחו מנהל או מתכנן להבין את המערכת בשלמותה!
3. מראה עיניים יכול להטעות, אבל לא משמע אוזניים!
4. תשובות 1-2 נכונות.
5. תשובות 1, 2, 3 נכונות.

תשובה: סמן את התשובה הנכונה

1. אנשים, בדרך כלל, תופסים כמציאות רק מה שהם רואים מול עיניהם, ולא את המצב האמיתי על הסיכונים שבו...
2. לעולם לא יצליחו מנהל או מתכנן להבין את המערכת בשלמותה!
3. מראה עיניים יכול להטעות, אבל לא משמע אוזניים!
4. תשובות 1-2 נכונות.
5. תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 13: סמן את התשובה הנכונה

- .1 תהליכים מתפתחים שלב על גבי השלב שקדם לו... וכל שלב משפיע על ההמשך בהתאמה
- .2 אחת המשמעויות של אי ודאות היא, שאנחנו יודעים איך אירוע יתחיל, אבל, לא איך יגמר...
- .3 ניתן להסביר מערכת לפי סכום חלקיה.
- .4 תשובות 1-2 נכונות.
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 13: סמן את התשובה הנכונה

- .1 תהליכים מתפתחים שלב על גבי השלב שקדם לו... וכל שלב משפיע על ההמשך בהתאמה
- .2 אחת המשמעויות של אי ודאות היא, שאנחנו יודעים איך אירוע יתחיל, אבל, לא איך יגמר...
- .3 ניתן להסביר מערכת לפי סכום חלקיה.
- .4 **תשובות 1-2 נכונות.**
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

שאלה 14: סמן את המשפטים/ים הלא נכון/נים...

- .1 תוצאות הבלתי צפויות וטעויות של מקבלי החלטות אינן בהכרח 'מחדל'. הן חלק מהותי וצפוי בכל תכנון...
- .2 תוצאות בלתי צפויות (תב"צים) הן חלק אינטגרלי מהחיים שלנו.
- .3 מערכת יכולה להניע את עצמה גם ב'התארגנות עצמית'.
- .4 את התוצאה אנחנו מכנים: התהוות
- .5 במערכת מורכבת יש לכל דבר סיבה ישירה... והתוצאה, במקרים רבים, נקבעת מראש!

תשובה: סמן את המשפטים/ים הלא נכון/נים...

- .1 תוצאות הבלתי צפויות וטעויות של מקבלי החלטות אינן בהכרח 'מחדל'. הן חלק מהותי וצפוי בכל תכנון...
- .2 תוצאות בלתי צפויות (תב"צים) הן חלק אינטגרלי מהחיים שלנו.
- .3 מערכת יכולה להניע את עצמה גם ב'התארגנות עצמית'.
- .4 את התוצאה אנחנו מכנים: התהוות
- .5 במערכת מורכבת יש לכל דבר סיבה ישירה... והתוצאה, במקרים רבים, נקבעת מראש!

שאלה 15: סמן את התשובה הנכונה

1. בהיעדר מגבלות/תכתיבים, יכולה 'מערכת מורכבת' להתפתח לכיוונים שונים, על פי מספר הגורמים במערכת ודרגות החופש שלהם.
2. ללא היזון חוזר בזמן אמת, שישפיע על השגת המטרה, אין למערכת מורכבת קיום!
3. תשובה 1 נכונה.
4. תשובות 1, 2 נכונות.

תשובה

- .1 בהיעדר מגבלות/תכתיבים, יכולה 'מערכת מורכבת' להתפתח לכיוונים שונים, על פי מספר הגורמים במערכת ודרגות החופש שלהם.
- .2 ללא היזון חוזר בזמן אמת, שישפיע על השגת המטרה, אין למערכת מורכבת קיום!
תשובה 1 נכונה.
- .3 תשובות 1, 2 נכונות.

שאלה 16: מי מכל אלה הוא מערכת מורכבת (סמן את התשובה הנכונה)

1. העובדים
2. מנהל משאבי אנוש
3. מחלקת משאבי אנוש
4. המחלקות האחרות
5. הארגון
6. הארגונים האחרים הפועלים בסביבה המשימתית
7. כל התשובות נכונות;
8. כל התשובות למעט תשובה 6 נכונות.

תשובה: מי מכל אלה הוא מערכת מורכבת

1. העובדים
2. מנהל משאבי אנוש
3. מחלקת משאבי אנוש
4. המחלקות האחרות
5. הארגון
6. הארגונים האחרים הפועלים בסביבה המשימתית
7. כל התשובות נכונות;
8. כל התשובות למעט תשובה 6 נכונות.

שאלה 17: סמן את התשובה הנכונה

- .1 בלי מטרה אין מערכת מורכבת.
- .2 ההישרדות היא המטרה החזקה ביותר בטבע, וגם של ארגונים, גם אם היא סותרת מטרות אחרות.
- .3 ארגון שמאבד את יצר ההישרדות שלנו ובטוח שיחיה לנצח הוא 'ארגון חולה'!
- .4 תשובות 1-2 נכונות.
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

תשובה

- .1 בלי מטרה אין מערכת מורכבת.
- .2 ההישרדות היא המטרה החזקה ביותר בטבע, ום של ארגונים, גם אם היא סותרת מטרות אחרות.
- .3 ארגון שמאבד את יצר ההישרדות שלנו ובטוח שיחיה לנצח הוא 'ארגון חולה'!
- .4 תשובות 1-2 נכונות.
- .5 תשובות 1, 2, 3 נכונות.

סוף

Knowledge PRODUCTION

"ייצור ידע"